AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2004. szeptember 14. *

A T-290/02. sz. ügyben,

az **Associazione Consorzi Tessili (Ascontex)** (képviselik: P. Mbaya Kapita és L. Denis ügyvédek, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: C. Giolito és L. Flynn, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes ellen

* Az eljárás nyelve: francia.

a Bizottság 2002. július 12-i B(2002) 1702. sz., a felperes részére az 1998. március 18-i SG(98)D/2251. sz. határozattal odaítélt 97.05.10.001. sz. ERFA-támogatás megszüntetéséről szóló, illetve a Bizottság által egy textil- és ruhaágazati nemzetközi vásár Kapri szigetén történő megszervezésére irányuló projekt (Euresprit-projekt) keretében megelőlegezett összeg visszafizetésére kötelező határozatának megsemmisítése iránt benyújtott keresete tárgyában,

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA
(második tanács),

tagjai: J. Pirrung elnök, A. W. H. Meij és N. J. Forwood bírák,
hivatalvezető: I. Natsinas tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2004. május 4-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

Jogi háttér

1 A Tanács a vállalkozói szektor, nevezetesen a kis- és középvállalkozások, illetve kézművesműhelyek versenyképességének és a munkahelyteremtésnek a fejlesztéséről szóló, 1993. november 22-i határozatában (HL C 326., 1. o.) felkérte a Bizottságot, hogy próbálja ki a kis- és középvállalkozásokkal (KKV-k) együttműködés céljából kapcsolatot felvenni szándékozó nagyvállalkozások által szervezett, vállalkozások közötti találkozók módszerét.

2 A fenti határozat alapján a regionális politika és a közösségi KKV-kezdeményezés (KKKVK) keretében a Bizottság elindított egy, a fordított „IBEX" (International Buyers' Exhibition) vásároknak a 1996 és 1999 közötti időszakra szóló technikai és pénzügyi támogatását szolgáló projektet. Ezek a vásárok arra hivatottak, hogy segítsék a nagyvállalkozásokat KKV-partnerek felkutatásában, illetve lehetőséget adjanak a KKV-knak a termékeik és a szolgáltatásaik iránt érdeklődő nagyvállalkozásokkal való közvetlen kapcsolatteremtésre. A vásárokat egyes iparágakra (autó-, elektronikai, textilipar stb.), vagy egyes vállalkozási csoportokra bontva (csúcstechnológiai KKV-k, kézművesműhelyek stb.) szervezik.

3 Az IBEX-vásárok működési szabályait, valamint az ezzel kapcsolatos pénzügyi támogatás odaítélésének feltételeit a Bizottság „IBEX-KKKVK vademecum"-a (a továbbiakban: a vademecum) tartalmazza. Ezen útmutató szerint a fordított vásár szervezőjének főképpen a következő tartalmi és alaki feltételeket kell megvalósítania: a vásárt a strukturális alapokból támogatható régióban az ugyanazon a jogcímen támogatásra jogosult KKV-k részvételével, pontos ütemezést követve és a különböző fázisokat betartva kell megszervezni. Mivel a partnerek kiválasztása a vásár sikerének fő záloga, az egyes résztvevők munkamódszerét részletesen meg kell határozni. A szervező köteles a projektjére vonatkozó tervezetcsomagot, valamint különböző beszámolókat benyújtani.

4 A szervező köteles különösen a projekt első három fázisának megvalósulását tartalmazó időközi beszámolónak a Bizottsághoz történő benyújtására, amelyet legalább az esemény előtt négy hónappal, illetve a KKV-k megkeresésére vonatkozó fázis megkezdését követően kell benyújtani. Ennek a beszámolónak tartalmaznia kell különösen a már feliratkozott vállalkozások listáját. A beszámoló Bizottság általi elfogadása az előfeltétele a pénzügyi támogatás négy részlete közül a második részlet kifizetésének.

5 A vademecum meghatározza, hogy a Bizottság pénzügyi segítségnyújtás iránti kötelezettségvállalásának ellentételezéseként a szervező köteles a vademecum

mellékletében található „pénzügyi segítségnyújtás kedvezményezettjének nyilatkozatában" (a továbbiakban: kedvezményezetti nyilatkozat) felsorolt kötelezettségeket betartani. Ezek alapján a szervező nevezetesen köteles elvégezni a projekt elfogadásának alapját képező ajánlattételben meghatározott munkálatokat és beszámolni az elfogadott költségvetéssel kapcsolatos pénzügyi tevékenységekről. A projektben történt bármilyen módosításról értesíteni kell a Bizottságot, amelynek jóvá kell hagynia azt. Amennyiben a szervező nem képes az előírt szolgáltatást nyújtani (ideértve a különböző fázisok megvalósításának késedelmét), a Bizottság fenntartja magának a jogot a kifizetések beszüntetésére, és adott esetben a már kifizetett összegek visszafizetésére történő felszólításra.

6 A kedvezményezetti nyilatkozat felsorolja azt a nyolc fázist, amelyet a támogatott tevékenységnek magában kell foglalnia, meghatározza az odaítélt támogatás kifizetésének esedékességét, és főképpen kötelezi a kedvezményezettet arra, hogy a támogatás második részletének kifizetését utasítsa vissza, amennyiben a már megkeresett nagyvállalkozások által kifejezett igényeknek megfelelni képes KKV-k felkeresését magában foglaló harmadik fázisra meghatározott határidőt nem tudja betartani. Ezen túlmenően a kedvezményezettnek tudomásul kell vennie, hogy a Bizottság fenntartja magának a jogot a támogatás összegének csökkentésére, amennyiben úgy ítéli meg, hogy a kitűzött célok nem kerültek megvalósításra.

7 A jelen ügyben érintett időszakban, azaz 1997 és 2002 között az IBEX-vásárok jogi keretét lényegében az 1993. július 20-i 2082/93/EGK tanácsi rendelettel (HL L 193., 20. o.) módosított, a 2052/88 rendeletnek a különböző strukturális alapok műveleteinek egymás között, valamint az Európai Beruházási Bank és az egyéb meglévő pénzügyi eszközök műveleteivel történő összehangolása tekintetében történő végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló, 1988. december 19-i 4253/88/EGK tanácsi rendelet (HL L 374., 1. o., a továbbiakban: 4253/88 rendelet), és az 1993. július 20-i 2083/93/EGK tanácsi rendelettel (HL L 193., 34. o.) módosított, a 2052/88/EGK rendeletnek az Európai Regionális Fejlesztési Alap tekintetében történő végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló, 1988. december 19-i 4254/88/EGK tanácsi rendelet (HL L 374., 15. o.) képezte.

8 A 4253/88 rendeletet 2000. január 1-jével hatályon kívül helyező, a strukturális alapokra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról szóló, 1999. június 21-i 1260/1999/EK tanácsi rendelet (HL L 161., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 14. fejezet, 1. kötet, 31. o.) 52. cikkének (1) bekezdése szerint e rendelet nem érinti a Bizottság által a korábbi rendelet alapján, vagy bármely egyéb, 1999. december 31-én az adott támogatásra irányadó jogszabály alapján jóváhagyott támogatás folytatását, illetve módosítását, beleértve teljes vagy részleges megszüntetését.

9 A 4253/88 rendelet „Pályázati kérelmek kezelése" című 14. cikke (1) bekezdésének első mondata a következőképpen rendelkezik:

„A támogatási kérelmet [...] a tagállam vagy a tagállam által erre kijelölt, hatáskörrel rendelkező nemzeti, regionális vagy helyi hatóság dolgozza ki, és azt a Bizottsághoz a tagállam, illetve adott esetben az utóbbi által erre a célra kijelölt szerv nyújtja be."

10 Ugyanezen rendelet 21. cikke (1) bekezdésének első mondata szerint „a pénzügyi támogatás kifizetése az érintett tagállam által benyújtott kérelemben erre a célra megjelölt nemzeti, regionális illetve helyi hatóság vagy szerv részére történik".

11 A 4253/88 rendelet „A támogatás csökkentése, felfüggesztése és megszüntetése" című 24. cikke így rendelkezik:

„(1) Amennyiben valamely intézkedés megvalósítása nem igazolja az odaítélt pénzügyi támogatás részének vagy egészének juttatását, a Bizottság az együttműködés keretein belül megfelelő vizsgálatot végez az üggyel kapcsolatban, különösen felkérve a tagállamot vagy az utóbbi által az intézkedés végrehajtására kijelölt hatóságot, hogy meghatározott határidőn belül nyújtsa be észrevételeit.

(2) E vizsgálatot követően a Bizottság jogosult az érintett intézkedésre juttatott támogatást csökkenteni, amennyiben a vizsgálat alapján bebizonyosodik, hogy valamely szabálytalanság vagy az intézkedés megvalósításának természetét vagy feltételeit befolyásoló jelentős változtatás következett be [...], amelyhez nem kérték a Bizottság jóváhagyását.

(3) Minden jogosulatlanul átvett összeget vissza kell fizetni a Bizottság részére [...]."

A jogvita alapját képező tényállás

12 A felperes – az olasz textilipar érdekeit képviselő közhasznú egyesület — 1997. szeptember 29-én a texil- és ruházati ipart érintő „Euresprít" elnevezésű IBEX fordított vásár megszervezése iránti támogatási kérelmet nyújtott be a Bizottsághoz, amelyet eredetileg 1998. október 19. és 21. között, majd 1999. március 22. és 24. között Kapri szigetén (Olaszország) tartottak volna meg.

13 A Bizottság 1998. március 18-án hozott határozatában a felperes részére a projekt költségeinek 50%-át kitevő támogatást ítélt oda, a támogatás mértékének maximális összegét 500 000 ECU-ben határozva meg. A határozathoz csatolták a kedvezményezetti nyilatkozat nyomtatványát. Ezenfelül a felpereshez eljuttatták a vademecumot.

14 A vademecumnak és az 1998. március 18-i határozatnak megfelelően a felperes 1998. április 28-án visszaküldte a Bizottságnak a kedvezményezetti nyilatkozat aláírt példányát. A nyilatkozatban a felperes tulajdonképpen arra vállalt kötelezettséget,

hogy a pénzügyi támogatást kizárólag az Euresprit-projektre vonatkozó, 1997. szeptember 29-én benyújtott kérelemben meghatározott cél megvalósítására használja fel. Ez a projekt lényegében arra irányult, hogy a tervezett IBEX-vásár 60–70 nemzetközi hírnévvel rendelkező nagyvállalatot mint lehetséges megrendelőt (ARMANI, VERSACE, MARKS & SPENCER, stb.) 300–350 KKV-val mint lehetséges alvállalkozóval összehozza, és hogy a textil- és ruházati iparban gazdasági partnerségi hálózatot hozzon létre.

15 A kedvezményezetti nyilatkozat kézhezvételét követően a Bizottság a felperes részére 200 000 euró összegű előleget utalt át (az odaítélt összeg 40%-a). Ezt követően a Bizottság tudomást szerzett arról, hogy az Euresprit-projekt nem a tervek szerint alakul; a felperes nyilatkozatai szerint az volt a fő gond, hogy az érintett iparág vállalatai nem reagáltak a szervezők felhívására.

16 A felperes és a Bizottság 1998 novembere és 2002 januárja között számos levelet váltott, és több találkozót tartott a projekt megvalósítását akadályozó problémák megbeszélése végett. Ezzel kapcsolatban a felperes 1998. december 22-i levelében felhívta a Bizottság figyelmét a „megrendelők csatlakozástól való tartózkodására", azaz a texil- és ruházati ipar nagyvállalatainak húzódozására, és az eredeti időponthoz képest a Kapri szigetén megtartandó vásár két hónappal későbbre halasztását javasolta.

17 A Bizottság 1999. január 21-i levelében különösen arra hívta fel a felperest, hogy juttassa el a már véglegesen feliratkozott megrendelők és „alvállalkozó" KKV-k jegyzékét (tagállamonként és a strukturális alapokra jogosult régiók szerint besorolva), valamint a már megbeszélt találkozók összesített számát. A felperes 1999. március 22-i levelében kizárólag a vásár elhalasztására vonatkozó kérelem pontosítására szorítkozott, új dátumként az 1999. október 25. és 27. közötti időpontot megjelölve.

18 A Bizottság erre a módosítási kérelemre reagálva 1999. május 6-i faxüzenetében az 1998. március 18-án hozott támogatás odaítéléséről szóló döntésének esetleges módosítával kapcsolatban fordult a felpereshez, felhívva figyelmét egy másik, Londonban (Egyesült Királyság) 1999. november 22-én és 23-án tartandó textilipari IBEX-vásár tervére, amely ugyancsak a közösségi alapokból kapott támogatást, továbbá felhívta a felperest, hogy keresse meg ez utóbbi rendezvény szervezőit a két vásár párhuzamos szervezésének elkerülése végett. A Bizottság arra kérte a felperest, hogy értesítse az egyeztetés alapján tett intézkedésekről az Eurespirt-projekt időpontjával kapcsolatos módosítási eljárás véglegesítése érdekében. Az 1999. július 4-én a felpereshez intézett újabb felhívását követően a Bizottság 1999. július 19-i levelében ismételten kérte a felperest, hogy ismertesse vele a projektjének a londoni projekt szervezőivel való egyeztetése érdekében tett intézkedéseket. Ebben a levélben jelezte először a Bizottság, hogy mivel nem kapta kézhez az Eurespirt-vásár időpontjának megváltoztatását lehetővé tevő adatokat, jogosult fontolóra venni a már kifizetett támogatás visszavonását.

19 A felperes erre az 1999. július 21-én benyújtott, a projekt előmeneteléről szóló beszámolóval válaszolt. Ez a beszámoló ennek ellenére nem tartalmazta a Bizottság által kért adatokat, tudniillik a véglegesen feliratkozott megrendelők és KKV-k jegyzékét, a már megbeszélt találkozók összesített számát, valamint a felperes által tervezett vásár és a Londonban rendezendő vásár közötti egyeztetéssel kapcsolatos felvilágosítást. Azt követően, hogy 1999. augusztus 11-i levelében jelezte a felperesnek e hiányosságokat, a Bizottság felhívta a felperest, hogy a fent említett adatokat legkésőbb 1999. szeptember 5-ig közölje, amennyiben el akarja kerülni, hogy a Bizottság lépéseket tegyen a támogatás visszavonását illetően.

20 A felperes 1999. szeptember 16-i levelében megerősítette, hogy a londoni vásár szervezője arról értesítette, hogy ez utóbbi nem 1999. november 22. és 23. között kerülne megrendezésre, hanem 2000 tavaszán. Ehhez a levélhez került csatolásra a 16 megrendelő és 278 alvállalkozó nevét és címét, valamint tevékenységi körük meghatározását tartalmazó jegyzék. Az is kiderült, hogy még semmilyen találkozó megszervezésére nem került sor a résztvevők kétféle csoportja között.

21 1999. október 18-án a felperes benyújtotta a Bizottsághoz a vásár új ütemtervét tartalmazó beszámolóját, valamint az eredeti projekthez képesti többletterveket, és azt javasolta, hogy az eseményt 2000. április 6-án, 7-án és 8-án rendezzék meg.

22 Mivel a Bizottság úgy ítélte, hogy a vásárt nem rendezték meg az előirányzottak szerint, és hogy az újonnan kézhez kapott adatok egyetlen eleme sem biztosította, hogy az eseményt az új időpontban meg tudják tartani, 1999. december 14-i levelében arról értesítette a felperest, hogy megindítja az odaítélt pénzügyi támogatás visszavonása iránti eljárást, hacsak a felperes 2000. január 15. előtt be nem nyújtja a jóváhagyott projektnek megfelelő számú megrendelő és KKV (azaz 300–350 KKV és 60–70 megrendelő) listáját, e vállalatok elérhetőségének feltüntetésével, amelyek lehetővé teszik a Bizottság számára, hogy felvegye velük a kapcsolatot. E levél egy példányát a Bizottság az illetékes olasz minisztériumnak is megküldte.

23 A felperes 2000. január 10-i válaszlevelében emlékeztetett arra, hogy az Eurespritfordított vásár előkészítése „bizonyos, a textil- és ruhaiparra jellemző különleges akadályokba ütközik, amely iparág még mindig a hagyományos megrendelő-beszállító kapcsolatokhoz ragaszkodik", de a javasolt átszervezés biztosítaná a vásár sikerét, mivel a nagy európai védjegyek képviselői kifejezték ebbéli támogatásukat. Megerősítette, hogy 160 alvállalkozó már feliratkozott, és a résztvevők jegyzékét 2000. január végéig naprakésszé teszi. 2000. január 10-i levelében hozzátette továbbá, hogy kezdeményezésének átszervezése sikerrel járt, mivel 50 nemzetközi elismertséggel rendelkező védjegy képviselője nyilvánította ki a rendezvényen való részvételi szándékát. Ehhez a levélhez egy 22 vállalat nevét (úgymint AEFFE, HILTON VESTIMENTA, MOSCHILLO, ASPESI, LEVI'S, NIKE, stb.) és 50, a fenti vállalatok által képviselt védjegyet tartalmazó listát csatolt. Kitűnt, hogy az e levélhez csatolt lista és az 1999. szeptember 16-i levélhez mellékelt jegyzék (lásd a fenti 20. pontot) között nem volt semmiféle egyezés.

24 A Bizottság 2000. augusztus 14-i levelében megsemmisítette azt a határozatát, amelyben a felperesnek 500 000 euró összegű támogatást ítélt meg, és elrendelte a már kifizetett előleg visszafizetését.

25 A felperes 2000. szeptember 18-i válaszában azt rótta fel a Bizottságnak, hogy nem reagált a felperes projekt-módosítási javaslataira. Arra hivatkozott, hogy annak ellenére, hogy a vásár nem került megtartásra, 2000 nyaráig intenzív előkészületi

munkálatok folytak, amelyek kiadásokat okoztak. A 2001. március 19. és július 5. között küldött három levelében a felperes azt állította, hogy a végleges elszámolásnak figyelembe kell vennie az általa végzett munkálatok, valamint a részéről felmerült kiadások valódiságát.

26 2002. január 9-én a felperes panaszt nyújtott be az európai ombudsmanhoz és egyúttal kérelmezte a Bizottságnál a támogatási összeggel kapcsolatos behajtási eljárás felfüggesztését. Panaszában a felperes kijelentette, hogy megérti, hogy projektjének véget kell vetni, de ragaszkodott ahhoz, hogy a már megvalósított munkálatokat és az ehhez kapcsolódó kiadásokat figyelembe vegyék. Kérte ügyének újbóli megnyitását, és az előleg visszafizetendő összegének újraértékelését. Az európai ombudsman 2002. szeptember 18-i határozatában úgy döntött, hogy a Bizottság az EK 195. cikk értelmében nem tett hivatali visszásságot előidéző intézkedéseket.

27 2002. július 12-én a Bizottság elfogadta a felperes részére a 1998. március 18-i SG (98)D/2251. sz. határozattal odaítélt EFRA 97.05.10.001. sz. támogatás megszüntetéséről szóló, B(2002) 1702. sz. határozatot, és elrendelte a Bizottság által a Kapri szigetén szervezendő textil- és ruhaipari nemzetközi vásár megszervezésére irányuló projekt (Eurespritprojekt) keretében megelőlegezett összeg visszafizetését (a továbbiakban: a megtámadott határozat), amely határozatnak – annak 4. cikke szerint — a felperes volt a címzettje.

28 A megtámadott határozat 1. cikke megvonja az odaítélt támogatást, miközben a 2. cikk elrendeli a 200 000 euró összegű előleg visszafizetését. Ez a két rendelkezés a 4253/88 rendelet 24. cikkén alapul. A Bizottság indokolásában úgy ítélte, hogy tulajdonképpen az a tény, hogy a felperes képtelen volt a vásáron majdan résztvevő megrendelők és KKV-k jegyzékét összeállítani, olyan hiányosságnak minősült, amely kihatással volt magának az eseménynek a megvalósulására. Következésképpen az Eurespirit IBEX-projekt balsikere maga után vonta a támogatás megszüntetését és a jogosulatlanul folyósított előleg behajtását.

29 A megtámadott határozat 3. cikke úgy rendelkezik, hogy ez a határozat a 2000. augusztus 14-i levélben (lásd fenti 24. pontot) foglaltak helyébe lép.

30 A megtámadott határozatról 2002. július 15-én értesítették a felperest, aki azt 2002. július 16-án vette kézhez.

Az eljárás és a felek kérelmei

31 A felperes az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2002. szeptember 24-én benyújtott keresetlevelével terjesztette elő a jelen keresetet.

32 Az előadó bíró jelentése alapján és a Bíróság Alapokmánya 24. cikkének második bekezdése alapján az Elsőfokú Bíróság (második tanács) a szóbeli szakasz megnyitásáról döntött, valamint felhívta az olasz kormányt, hogy válaszoljon egy írásban feltett kérdésre.

33 A 2004. május 4-én tartott tárgyaláson az Elsőfokú Bíróság meghallgatta a felek szóbeli észrevételeit, valamint az Elsőfokú Bíróság által feltett kérdésekre adott válaszaikat. Az Elsőfokú Bíróság egyúttal ismertette a felekkel az olasz kormánynak az Elsőfokú Bíróság írásbeli kérdésére adott válaszát. Miután a felek 2004. május 28-án előterjesztették az említett válasszal kapcsolatos írásbeli észrevételeiket, a második tanács elnöke berekesztette a tárgyalást.

34 A felperes a következőket kéri az Elsőfokú Bíróságtól:

— elsődlegesen semmisítse meg a megtámadott határozatot, és határozzon arról, hogy a felperes nem köteles a 200 000 euró összegű előleget visszafizetni;

— másodlagosan részben semmisítse meg a megtámadott határozatot, és határozzon arról, hogy a felperes mindaddig nem köteles a Bizottságnak visszafizetni a 200 000 eurós előleget, amíg a Bizottság nem határoz a felmerült kiadások elfogadhatóságáról és annak az összegnek az arányos visszafizetéséről, amelyet a felperes nem használt fel az Eurespritprojekt szervezésére;

— kötelezze a Bizottságot a költségek viselésére.

35 A Bizottság a következőket kéri az Elsőfokú Bíróságtól:

— utasítsa el a keresetet mint részben elfogadhatatlant;

— utasítsa el a felperesnek a megtámadott határozat megsemmisítésére irányuló keresetét mint megalapoztalant;

— kötelezze a felperest a költségek viselésére.

Indokolás

36 A felperes keresetének alátámasztásaképpen öt jogi érvre hivatkozik. Az indokolási kötelezettség megsértése tekintetében felhozott első jogi érvet a felperes a 4253/88 rendelet 24. cikkének megsértésére alapozza. Egyéb érveivel a bizalomvédelem, a jogbiztonság és az arányosság elveinek, valamint az indokolási kötelezettségnek a megsértésére hivatkozik.

A 4253/88 rendelet 24. cikkének megsértésére hivatkozó első jogi érvről

37 A felperes azt rója fel a Bizottságnak, hogy az megsértette a 4253/88 rendelet 24. cikkének (1) bekezdésében foglalt rendelkezést azzal, hogy elmulasztotta az érintett tagállamot, azaz az Olasz Köztársaságot felszólítani, hogy nyújtsa be a kérdéses támogatás kilátásba helyezett megszüntetésével kapcsolatos észrevételeit. Eszerint a Bizottság megsértette az ügyben fennálló együttműködési kötelezettségét.

38 A felperes a tárgyaláson kijelentette, elengedhetetlen lett volna, hogy a Bizottság kifejezetten értesítse az olasz kormányt a pénzügyi támogatás megszüntetésének szándékáról, mivel a 4253/88 rendelet 23. cikkének (1) bekezdése szerint az érintett tagállam másodlagos felelősséggel tartozik minden jogellenes vagy gondatlan tevékenységből folytán jogosulatlanul kifizetett összegért.

39 E tekintetben az Elsőfokú Bíróság emlékeztetett, hogy a Bíróság a C-330/01. P. sz., Hortiplant kontra Bizottság ügyben 2004. február 12-én hozott ítéletében (EBHT 2004., I-1763. o.) megerősítette, hogy a 4253/88 rendelet 24. cikke arra kötelezi a Bizottságot, hogy felkérje a tagállamot vagy az utóbbi által az intézkedés végrehajtására kijelölt hatóságot, hogy meghatározott határidőn belül nyújtsa be észrevételeit.

40 A jelen ügy körülményeiből megállapítható, hogy a kijelölt hatóság, illetve a közösségi támogatás kedvezményezettje ugyanazon személy.

41 Először is a Bizottság elismerte, hogy a kérdéses IBEX-vásárprojekt irányítása során ezek a jogállások valóban halmozódtak. A tárgyaláson a Bizottság kiemelte e gyakorlat szokatlanságát, azzal indokolva azt, hogy a Bizottság az IBEX-projektet mint a 4254/88 rendelet 10. cikke (1) bekezdésének b) alpontja által meghatározott közösségi érdeket képviselő „kísérleti prokjektet" közvetlenül, kizárólag közösségi forrásokból finanszírozta. Ezért magától értetődő, hogy ilyen kapcsolati és pénzügyi körülmények között a projekt az Olasz Köztársaság érdekeit nem érintette lényegesen.

42 Másodszor a 4253/88 rendelet 14. cikkének (1) bekezdése szabályozza, hogy a strukturális alapokból juttatandó támogatási kérelmeket a tagállam „vagy a tagállam által erre kijelölt hatáskörrel rendelkező nemzeti, regionális vagy helyi hatóság dolgozza ki, és azokat a Bizottsághoz a tagállam, illetve az utóbbi által erre a célra esetleg kijelölt szerv nyújtja be". Ezenfelül e rendelet 21. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a pénzügyi támogatás címzettje „az erre kijelölt nemzeti, regionális vagy helyi hatóság vagy szerv".

43 Ebből következően megállapítható, hogy az olasz kormány az Ipari, Kereskedelmi és Kézműipari Minisztériumnak a Bizottsághoz intézett 1997. november 26-i levelében a 4253/88 rendelet 14. cikkének (1) bekezdése és 21. cikkének (1) bekezdése alapján kifejezetten a felperest bízta meg azzal, hogy biztosítsa a kérdéses fordított vásár megrendezését és pénzügyi irányítását.

44 Amint azt az olasz kormány az Elsőfokú Bíróság egyik kérdésére válaszolván kifejtette, a fent hivatkozott levéllel az volt a célja, hogy az idézett rendelkezés értelmében vett „hatóság", illetve „szerv" státuszt a felperesnek adja meg. Az olasz

kormány még hozzátette, hogy ezzel a kérdéses projekt megvalósításával járó teljes felelősséget is a felperesre kívánta hárítani, amelynek következtében a felperesnek ebben az értelemben is „kijelölt hatóságnak" kellett minősülnie a 4253/88 rendelet 24. cikkének (1) bekezdése alapján.

45 Harmadszor meg kell említeni, hogy az IBEX-projekt irányítása során a felperest teljes mértékben tájékoztatták arról, hogy a „kijelölt hatóság" státuszt őrá hárították, és ezt el is fogadta.

46 Ebből következően, mivel a felperes tisztában volt azzal, hogy ő minősül a hivatkozott rendelet 24. cikkének (1) bekezdése értelmében „kijelölt hatóságnak", a Bizottság nem volt köteles az olasz kormánnyal egyeztetni a megtámadott határozat meghozatalát megelőzően, ugyanis a hivatkozott rendelkezés szabad választási jogot adott számára a kérdéses támogatás megszüntetése során abban a tekintetben, hogy az Olasz Köztársaságot vagy az általa kijelölt hatóságot hívja fel a támogatás megszüntetésével kapcsolatos észrevételeik megtételére.

47 Ennek a következtetésnek nem mond ellent a felperes magánjogi jogállása. Ugyanis a 4253/88 rendelet egyetlen rendelkezése sem tiltja meg a tagállamok részére, hogy magánjogi személyt bízzanak meg a 4253/88 rendelet 14. cikkének (1) bekezdése és 21. cikkének (1) bekezdése alapján a pénzügyi támogatás iránti kérelem elkészítésének és a kifizetések fogadásának feladatával, nevezetesen azt, aki a közösségi finanszírozás iránti kérelem céljával nyújtja be a projektet a Bizottsághoz. Ez még inkább igaz, amikor – mint a jelen ügyben is — a kérdéses pénzügyi projekt csak marginálisan érinti azon állam közügyeit, amelynek joghatósága alá a közösségi alapok kedvezményezettje tartozik.

48 Emellett az 1260/1999 rendelet – amely a közösségi jogalkotás jobb átláthatósága céljából a strukturális alapokra vonatkozó rendelkezéseket egyetlen rendeletben foglalta össze, és hatályon kívül helyezte többek között a 4253/88 rendeletet — ebben a kérdésben pontosítást tartalmaz, mivel a fenti rendelet 9. cikkének n) pontja az „irányító hatóság" fogalmát úgy határozza meg, mint „az e rendelet alkalmazása

céljából valamely támogatás irányítását végző bármely, a tagállam által kijelölt, közjogi, vagy magánjogi, országos, regionális vagy helyi szintű szerv vagy szervezet [...]", hozzátéve, hogy a „tagállam dönthet úgy, hogy az irányító hatóság legyen egyúttal a szóban forgó támogatás tekintetében a kifizető hatóság is".

49 Amennyiben a felperes a 4253/88 rendelet 23. cikkének (1) bekezdésére hivatkozik, elégséges azt kiemelni, hogy a jelen eljárás nem terjed ki annak megítélésére, hogy az Olasz Köztársaság milyen feltételek mellett lenne másodsorban kötelezhető a Bizottság által a kérdéses projekt keretében elkövetett jogellenes vagy gondatlan tevékenységből fakadóan jogosulatlanul kifizetett összeg visszafizetésére. Ezen eljárásnak tehát nem tárgya annak eldöntése, hogy a jelen ügyben, azaz a kifizetett támogatás felperestől való visszakövetelése tekintetében az ilyesfajta pénzügyi felelősség feltételezi-e azt, hogy a Bizottság hivatalos formában előzetesen értesítse az olasz kormányt a kérdéses támogatás megszüntetése iránti intézkedés meghozatalával kapcsolatos szándékáról.

50 Mindenesetre érdemes emlékeztetni arra, hogy a Bizottság az 1999. december 14-i levelének egy példányát megküldte az illetékes olasz minisztériumnak (lásd a fenti 22. pontot), és ezzel még az olasz kormányt is tájékoztatta arról, hogy kilátásba helyezte az odaítélt támogatás megszüntetésére irányuló eljárás megindítását. Figyelembe véve az eset különleges ténybeli körülményeit, ezt az értesítést elégségesnek kell tekinteni ahhoz, hogy az olasz kormány érdekeinek védelmében az általa kijelölt hatóság észrevételein felül saját észrevételeit is benyújthassa a Bizottsághoz.

51 Következésképpen a Bizottság a megtámadott határozat meghozatalával nem sértette meg a 4253/88 rendelet 24. cikkének (1) bekezdésében foglalt rendelkezéseket.

52 Ebből következően az Elsőfokú Bíróság az első jogi érvet elutasítja.

A bizalomvédelem, a jogbiztonság és az arányosság elveinek megsértésére hivatkozó jogi érvekről

53 Először is emlékeztetni kell arra, hogy a felperes által előterjesztett Euresprit-projekt soha nem került megvalósításra, és hogy a jelen eljárás nem arra irányul, hogy a megtámadott határozatot annak érdekében semmisítse meg az Elsőfokú Bíróság, hogy a felperes megvalósíthassa a projektet, illetve megkapja a részére a Bizottság által 1998. március 18-án odaítélt támogatás teljes összegét. Valójában a felperes már a pert megelőző eljárás során elismerte, hogy „a vásár tulajdonképpen nem került megtartásra" (2000. szeptember 18-i levél) és felismerte, hogy „a projektnek véget kell vetni" (az európai ombudsmanhoz benyújtott 2002. január 9-i panasz).

54 Következésképpen a három kérdéses jogi érv csupán a megtámadott határozat abbéli jogellenességére hivatott rámutatni, hogy az a 200 000 eurós előleg teljes összegének visszafizetését követeli, anélkül hogy tekintettel lenne a felperesnél a projekt elkezdése és az annak megvalósítására tett kísérlettel kapcsolatban felmerült kiadásokra. E kérdés kapcsán a felperes kijelenti, hogy a felmerült költségek mindenképpen igazoltak lettek volna, ha az Euresprit-vásár megvalósult volna. Hozzáteszi, hogy a nagyszámú levélváltás és különböző módosítási kérelmek következtében a Bizottság tudott a kezdeti projektben felvázolt vásártípus szervezéséből fakadó nehézségekről.

55 Végül a felperes azt rója fel a Bizottságnak, hogy jogtalanul utasította el a pert megelőző eljárás során a felperes által a projekt első szakaszaiban felmerült kiadások elfogadhatóságának elismerését azzal érvelve, hogy ezek a kiadások nem voltak megfelelően igazoltak. A felperes álláspontja szerint a kiadások igazolását csupán végleges beszámolójában, azaz a munkálatok befejeztével kellett volna bemutatnia.

56 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 4253/88 rendelet 24. cikkének (1) és (2) bekezdése lehetővé teszi a Bizottság számára a juttatott pénzügyi támogatás teljes megvonását, amennyiben a finanszírozott munkálatok megvalósítása „nem igazolja részben vagy egészben" a támogatás juttatását (lásd e tekintetben a Bíróság C-500/99. sz., Conserve Italia kontra Bizottság ügyben 2002. január 24-én hozott ítéletének [EBHT 2002., I-867. o.] 88–90. pontját).

57 A jelen ügyben a finanszírozott intézkedés a textil- és ruhaipari IBEX fordított vásár szervezése volt, amelynek részleteit a felperes által benyújtott iratok tartalmazták, és amelynek alapelemei a vademecumban, valamint a felperes által hivatalosan aláírt kedvezményezetti nyilatkozatban kerültek meghatározásra.

58 Amint az a fenti iratokból kitűnik, az ilyen vásár lényege az, hogy lehetővé tegye valamely ipari ágazat nagyvállalatai és arra alkalmas KKV-i számára előre regisztrált találkozók megszervezését a kereskedelmi-technikai partnerség létrehozásának érdekében. Következésképpen a partnerek kiválasztása alapvető eleme a projekt sikerének. A szervező köteles pontos, nyolc szakaszból álló ütemtervet követni, és a vásár időpontja előtt legalább négy hónappal a már feliratkozott vállalatok nevét tartalmazó köztes beszámolót benyújtani.

59 Ezzel szemben a felperes által tervezett vásárt – amely Kapri szigetén került volna megrendezésre, és amely három nap alatt 60–70 nagyvállalatot és 300–350 KKV-t lett volna hivatott felsorakoztatni — soha nem tartották meg, még részben sem.

60 Ebből következően a felperes elvesztette jogosultságát a kérdéses pénzügyi támogatásra. Tulajdonképpen a projekt megvalósítása képezte a felperes fő kötelezettségvállalását, és ebből következően e projekt megvalósítása előfeltételezte a közösségi támogatás juttatását (lásd e tekintetben az Elsőfokú Bíróság T-331/94. sz., IPK kontra Bizottság ügyben 1997. október 15-én hozott ítéletének [EBHT 1997., II-1665. o.] 38. pontját). A Bizottság általi részbeni finanszírozás a vásár részbeni – például három napnál rövidebb időtartamú — megrendezése vagy a felperes által tervezettnél kevesebb résztvevővel való megtartása esetén lett volna esetleg lehetséges. Mindenesetre a vásárt legalább meg kellett volna tartani.

61 Mivel a kérdéses pénzügyi támogatás csakis és kizárólag az IBEX fordított vásár megvalósítására került odaítélésre, és nem azokra a munkálatokra, amelyet a felperes

általában hasznosnak vélt – mivel azok, a felperes szóhasználatával élve, „az iparágról információban gazdag következtetések levonását tették lehetővé" (2000. szeptember 18-i levél) –, a felperes részéről az e munkálatok miatt felmerült kiadásokat nem lehet a közösségi költségvetésből finanszírozni.

62 Következésképpen a Bizottság ellen felhozott azon kifogást, hogy jogtalanul utasította el a vásár szervezésével állítólagosan felmerült kiadások elfogadhatóságát, mint megalapozatlant el kell utasítani. Még ha feltételezzük is ugyanis, hogy a fenti kiadásokat a Bizottság elismerte volna, és a támogatás második részletét ki is fizette volna a felperesnek, a felperes a projekt teljes kudarca miatt mindenképpen köteles lett volna a kapott előlegek egészét visszafizetni.

63 Mindenesetre a Bizottság jogosan utasította el a pénzügyi támogatás második részletének kifizetését és a felperesnél állítólagosan a kérdéses projekt megvalósítása céljából felmerült kiadások elfogadhatóságának elismerését. Annak ellenére, hogy a felperes által aláírt kedvezményezetti nyilatkozat 3. pontja kifejezetten utal arra, hogy ennek a részletnek a kifizetése nevezetesen egy köztes költségvetési állapotjelentés függvénye, amely „igazolja, hogy a támogatás első részletének már legalább 50%-át elköltötték" („attesting that at least 50 % of the first instalment of this subsidy has already been spent"), a felperes csupán a projekt keretében állítólagosan felmerült költségek egyszerű felsorolásának benyújtására szorítkozott, anélkül hogy számlák, illetve főkönyvkivonatok bemutatásával „igazolta" volna, hogy ezek a kiadások valóban és kifejezetten a kérdéses projekt megvalósítása keretében merültek fel.

64 Meg kell jegyezni továbbá, hogy a Bizottság 1999. január 12-i levelében – tehát olyan időpontban, amikor a felperesnek, ugyan a tervezettnél később, de még szándékában állt a projekt megvalósítása — arra hívta fel a felperes figyelmét, hogy az utóbbi köteles az elfogadott költségvetéshez viszonyítottan felmerült költségeket részletező pénzügyi beszámolót készíteni. A Bizottság ebből a célból eljuttatott a felpereshez

egy nyomtatványt, amelyből kiderült, hogy az odaítélt támogatás második és harmadik részletének, valamint a támogatás fennmaradó utolsó részének kifizetése a hivatkozott kiadások igazolásának a függvénye. A felperes elmulasztotta e nyomtatvány kitöltését, és a második részlet kézhezvételének érdekében annak Bizottsághoz való visszaküldését.

65 Az ebben a kérdésben jól kidolgozott ítélkezési gyakorlatnak megfelelően a támogatást kérelmezők és annak kedvezményezettjei információ szolgáltatására, valamint nyílt együttműködésre vállalnak kötelezettséget, amely annak biztosítására kötelezi őket, hogy a Bizottsággal megbízható és nem félrevezető jellegű adatokat közöljenek, amely kötelezettség betartása nélkül nem működhetne megfelelően az a rendszer, amelyet a támogatás odaítélése feltételeinek ellenőrzésére és igazolására állítottak fel (az Elsőfokú Bíróság T-180/00. sz,. Astipesca kontra Bizottság ügyben 2002. október 17-én hozott ítéletének [EBHT 2002., II-3985. o.] 93. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

66 A Bizottságnak tehát nem róható fel a projekt végrehajtásában bekövetkezett késedelem, valamint annak abból következő végső kudarca, hogy a Bizottság elutasította az engedélyezett támogatás első részletén túllépő finanszírozást. Igaz, hogy a felperes idejekorán kérelmezte a Bizottságtól a tervezett vásár időpontjának későbbre halasztását, azonban az is kitűnik a felek közötti fent említett levelezésből (lásd a fenti 16–24. pontot), hogy a Bizottság mindig konstruktív módon reagált a felperes Bizottsághoz benyújtott módosítási kérelmeire, illetve a projekt átalakításáról szóló tervezeteire. Következésképpen nem a Bizottság hozzáállása akadályozta a felperest abban, hogy a tervezett vásár megrendezésére megfelelő időpontot jelöljön ki, és ezt az időpontot adott esetben a hasonló jellegű eseményekkel összehangolja, illetve a tervezett vásár egyik legalapvetőbb feltételét kielégítse, tudniillik átadja a kérdéses vásárra feliratkozott 60–70 megrendelőt és 300–350 KKV-t tartalmazó jegyzéket. Egyébként a felperes maga adott magyarázatot azokra a nehézségekre, amelyekbe projektje ütközött a textiliparra jellemző különleges akadályok miatt (a 2000. január 10-i levél, lásd a fenti 23. pontot), valamint az iparág vállalatainak visszajelzésének hiánya miatt, amely a textiliparban alapvetően strukturális okokból kialakult válságidőszaknak köszönhető (az 1999. októberi harmadik közbenső beszámoló). Ezek az események tehát kizárólag a textiliparban aktív egyesületként működő felperes felelősségét vetik fel.

67 E körülmények között, miután felismerte, hogy a felperes által javasolt vásár nem került megvalósításra a tervezett időpontokban, a Bizottságnak minden joga megvolt arra, hogy az engedélyezett pénzügyi támogatást megszüntesse, továbbá intézkedjen a már kifizetett előleg behajtása felől. Mindenesetre a kérdéses projekt keretében állítólagosan felmerült kiadások megbízható igazolása hiányában a Bizottság nem volt köteles ezeket a kiadásokat – akár csak részlegesen is — elfogadhatónak nyilvánítani, és a már kifizetett előlegnek csupán bizonyos részét visszakövetelni.

68 Az előzőekből következően a megtámadott határozatot a kérdéses projekt teljes meghiúsulásának tényével arányosnak kell tekinteni.

69 A fentiekből következik az is, hogy mivel a felperes tisztában volt azzal, hogy projektje kudarcot vallott, nem remélhette jogosan, hogy a Bizottság majd eltekint a már kifizetett előleg visszakövetelésétől, főleg mivel a Bizottság levelezésük során (lásd fenti 17., 19. és 27. pontot) ismételten figyelmeztette a felperest, hogy a felperes a projekt végrehajtása során a legalapvetőbb kötelezettségeknek sem tett eleget, és hogy kiváltképpen nem igazolta az ezzel kapcsolatban állítólagosan felmerült költségek elfogadhatóságát. A felperes által hivatkozott bizalomvédelem esetének fennállása tehát kizárt volt.

70 Végül a felperes a vademecum, a kedvezményezetti nyilatkozat és a 4253/88 rendelet 24. cikke alapján számíthatott arra, hogy a Bizottság kötelezi majd a juttatott támogatás visszafizetésére, amennyiben a támogatás engedélyezésének feltételeit nem teljesíti. Tekintettel erre a szabályozásra, a megtámadott határozat megfelel a jogbiztonság alapelvének.

71 A fentiekből következik, hogy az Elsőfokú Bíróság az arányosság, a bizalomvédelem és a jogbiztonság elveire hivatkozó jogi érveket mint megalapozatlanokat elutasítja.

Az indokolási kötelezettség megsértésére hivatkozó jogi érvről

72 A felperes tulajdonképpen arra hivatkozik, hogy a megtámadott határozat nem tette lehetővé számára, hogy megértse, miért nem voltak elégségesek a kérdéses támogatás megszerzéséhez a pert megelőző eljárás során bemutatott iratok, nevezetesen az 1999. október 18-i köztes beszámoló harmadik változata, valamint a projekt módosítására vonatkozó kérelmek, illetve a felmerült költségekről szóló beszámoló.

73 Ebben a tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az egyedi határozatok indokolásában világosan és egyértelműen ki kell fejteni az aktust megalkotó intézmény érvelését, amelynek segítségével az érdekeltek megismerhetik a meghozott intézkedés indokait és az illetékes bíróság gyakorolhatja felülvizsgálatát. Az indokolási kötelezettséget az adott esetben fennálló körülmények alapján kell értékelni. Nem kötelező, hogy az indokolás megjelölje az összes vonatkozó ténybeli és jogi elemet, amennyiben azt a kérdést, hogy valamely jogi aktus indokolása megfelel-e az EK 253. cikkben felsorolt követelményeknek nemcsak a kérdéses jogi aktus szövege, hanem e jogi aktus meghozatalának körülményei alapján kell megítélni (a Bíróság C-367/95. P. sz., Bizottság kontra Sytraval és Brink's France ügyben 1998. április 2-án hozott ítéletének [EBHT 1998., I-1719. o.] 63. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

74 A jelen ügyben a megtámadott határozat az Euresprit-projekt meghiúsulásával, a közbenső beszámolót kísérő pénzügyi beszámoló hiányával, valamint azzal került indokolásra, hogy a felperes nem volt képes a vásáron majdan résztvevő megrendelők és KKV-k listáját bemutatni. Ezenfelül a határozat a Bizottság és a felperes közötti levélváltásra hivatkozott a projekt folytatásához szükséges elemek hiányának tárgyában (a megtámadott határozat 7., 14., 21. és 22. pontja). Tekintettel e körülményekre, a felperesnek tökéletesen módjában állt azon indokok megismerése, amelyek alapján a Bizottság a megtámadott határozatot meghozta, valamint esetlegesen azok vitatása, az Elsőfokú Bíróság pedig képes volt hatékonyan gyakorolni a jogszerűség felülvizsgálatára irányuló hatáskörét.

75 Következésképpen az indokolási kötelezettség elmulasztására hivatkozó jogi érvnek nem lehet helyt adni.

76 Mivel az Elsőfokú Bíróság az elsődleges, illetve a másodlagos kereseti kérelem alátámasztására felhozott jogi érvek egyikét sem találta megalapozottnak, a kereseti kérelem egészét mint megalapozatlant el kell utasítani, anélkül hogy szükség lenne az elsődleges kereseti kérelem második jogi érve, valamint a másodlagos kereseti kérelem kapcsán a Bizottság azon kifogásának vizsgálatára, hogy az eljárás folytatásának elengedhetetlen feltételei nem állnak fenn.

A költségekről

77 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján az Elsőfokú Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a felperes pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján az Elsőfokú Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

1) **A keresetet elutasítja.**

2) **A felperest kötelezi a saját költségei, valamint a Bizottság részéről felmerült költségek viselésére.**

Pirrung Meij Forwood

Kihirdetve Luxembourgban, a 2004. szeptember 14-i nyilvános ülésen.

H. Jung

hivatalvezető

J. Pirrung

elnök